

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Doctrinale Sev Manvale Jvvenvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](#)

CAPVT XVI.

De contemptu consolationum terrenarum:

1. **B**eatus, qui non habet consolationem in terra. Beatus, qui despicit omnem requiem temporalem pro Christo. Beatus, qui pati scit, cum à Deo & ab hominibus derelictus fuerit. Beatus, qui ordinationem Dei expectat, & omnia de manu eius accipit.

2. Disce sine humano solatio viuere, etiam cum copia adsit cōsolatorum. Fragile & indurabile est solatum in hominibus confidere, aut nimis de eorum præsentia gaudere, vel de absentia contristari. Nec enim tu diu hic eris, nec illi etiam diu tecum permanebunt. Cito cuncta obliuioni tradentur: & ideo tamquam nihilum & inane, oranes res mundi in corde tuo censeantur. Sit locus tuus proprius, regnum Dei & mansio cœlestis: ubi Christus est in dextera Dei Patris. Nulla terra, nulla patria, nulla ciuitas tibi placeat aut alliciat ad videndum: sed tantum cœlestis habitatio Sanctorum; ubi sunt nouem ordines angelorum, laudantes Deum in secula seculorum. Amen.

DOCTRINALE

SE V

MANVALE JUVENVM.

CAPITA HVIVS LIBELLI.

DE commendatione sacra scripture.

Cap. I.

De differentia Clerici & Monachi.

II.

De thesauro eloquiorum diuinorum.

III.

De bonis scriptoribus librorum.

IV.

De firma custodia librorum.

V.

De ornatu claustris benefundati.

VI.

De indocto clero, sine sacris libris.

VII.

De cantu Ecclesiæ in hymnis & psalmis.

VIII.

De festis Christi, & reliquijs Sanctorum.

IX.

De moribus humilis fratris, & vitijs superbi & pigri.

X.

De abnegatione sui & omnium rerum.

XI.

De desiderio cœlestium gaudiorum.

XII.

CA.

CAPVT PRIM V M.

De commendatione sacra scripture.

1. **F**illi, à iuuentute tua excipe doctrinam, & usque ad canos iuuenies *Ecli. 6.*
sapientiam. Igitur ante omnes artes disce sacram scripturam
legere & rectè intelligere, firmiter credere, bene ac iustè viuere,
ut ad vitam æternam possis Christo fauente feliciter peruenire.
Nam ignorantia diuinæ legis, mater est erroris & ianua mortis,
priuatio honoris, virtutis, & salutis. Verbum autem Dei & do-
ctrina Christi, lumen vitæ, salus mundi, porta cœli, cibus animæ,
iucunditas cordis Deum super omnia amantis. Dicit quidam
poeta denotus, monachus factus:

Hoc est nescire, sine Christo plurima scire.

Si Christum bene sis, satis est, si cetera nescis,

Nexia nempe tibi.

2. Nil ergo sacræ scripturæ præponendum, nil Christo super-
ponendum, nil illi coquandum, qui dicit: *Ego sum ostium omnium* *Ioan. 10.*
per me si quis introierit, saluabitur. Et iterum: *Ego sum via, veritas,*
& *vita.* *Nemo venit ad Patrem, nisi per me.* Nemo venit ad cælum,
nisi per me. Nemo liberabitur ab inferno, nisi per me. Vnde san-
ctus Petrus contra Iudeos libera voce clamat, & dicit: Non est
aliud nomen sub cœlo datum hominibus, in quo oportet nos sal-
uos fieri, nisi nomen Domini nostri Iesu Christi filii Dei.

C A P V T II.

De differentia clerici & monachi.

1. **O**ves mea vocem meam audiunt, ait Dominus. Ille vocem Iesu
audit, qui mundum spernit, carnem domat, diabolo resistit, *Ibidem.*
& virtus sua vincit, & Iesum ex toto corde suo diligit, & pro posse
sequitur. Est magnum vitium, in scolis loqui incongruè lati-
num; sed maius est vitium, coram Angelis offendere quotidie
Deum peccatis, nec inde dolere. Est etiam magnum vitium apud
logicos nescire solvere argumentum; sed maius est vitium apud
monachos frangere ieiunium & silentium.

2. Est magna confusio apud rhetores, titubare in lingua & ver-
bis; sed major est reprehensio apud deuotos cantores, errare in
hymnis & psalmis, nec attendere ad sensum verborum in scriptu-
ris. Dicitur, quod scientia non habet hostem, nisi ignorantem; &
conscientia non habet acriorem arguentem, quam seipsum male
regentem. De nullo magis conqueri & indignari habes, quam
de.

de teipso, ô homo inobediens Deo, conscientia propria te accusante, absque teste aliquo in iudicio. Cùm enim contra virtutem & conscientiam agis, te ipsum laedit & confundis. Iggitur in omnibus agendis, sis custos cordis & oris, cùm sis ad mala pronus. Ad hæc iuuat optimè, in solitudine manere, orare, studere, scribere, operari.

C A P V T III.

De thesauro eloquiorum diuinorum.

Psal. 112.
Libri sacri
quos fru-
etus affe-
tant.

I. **L**ætabor ego super eloquia tua, sicut qui inuenit spolia multa. Vbi? In libraria nostra, multis sacris codicibus ornata. Nā libri doctorum, thesauri sunt clericorum. Docent enim ignaros, arguunt ociosos, excitant torpentes, stimulant dormientes, corrugunt errantes, erigunt corruentes, terrent ridentes, consolatur lugentes, laudant humiles, vituperant superbientes, confortant debiles, reprimunt præsumentes, concordant rixantes, mitigant turbatos, letificant tristes, subsannant vanè gloriantes, justificant pios, damnant peruersos, sanant languentes, saluant pœnitentes, honorant veraces, confundunt fictos & mendaces, defendunt iustos & misericordes, vindicant omnes iniqua agentes, scriptum est in psalmo: Odisti omnes, qui operantur iniquitatem; perdes omnes, qui loquuntur mendacium. A quibus malis nos semper custodiat Iesus Christus Dominus noster. Amen.

C A P V T IV.

De bonis scriptoribus libyorum.

Libri in
subsidiū
memoriæ
eduntur.

I. **A**udi Israel precepta Domini, & ea in corde tuo quæsi in libro scribe. O dulce verbum & utile consilium, cordi firmiter inferendum, & piæ memoriarum iugiter commendandum. Sed quia cor hominis est instabile, & memoria multū vaga & labilis; ideo oportet adhibere infirmo animo utile remedium, contra obliuionem & frequentem errorem; ut verba Dei scribantur in libro, ne pereant semina sancta ex ore prolata. Quoniam quidem vox audita citò perit, litera autem scripta diu manet ad legendum & prædicandum. Prodest autem multum exemplar bonum & correctum ad bene scribendum, & delecat ad sœpe legendum. Vnde quidam amator scripturæ, ait sacros libros scribenti:

*Scribito correctè, distinctè, protrahere certè:
Nec nimis acceleres, ne qua imperfecta relinquas.* (quirit.
Ille enim rem bene facit, qui nil negligit, quod status & ordo re-

2. Non conturberis in labore prætatio, nam Deus est causa omnis

ostinis boni operis, qui reddit vnicuique propriam mercedem, secundum piam intentionem, in cælis. Cum mortuus fueris, non desperabis, orabunt enim pro te, qui legerint volumina tua, olim à te satis bene scripta. Dicit Dominus in Euanglio: Qui potum dederit calicem aquæ frigide sitienti, non perdet mercedem suam. Multo magis, qui dat aquam viuam sapientiæ salutaris legenti, in libro digito Dei scripto, non perdet mercedem suam in cælo.

C A P V T . V.

De firma custodia librorum.

1. **P**onite librum istum in latere arca fœderis, in testimonium coram Deut. 31: Domino, ut sit in bona custodia, & magna reverentia, coram sacerdotibus & omni populo. Hæc verba & multa alia præcepta locutus est Moyses famulus Domini ante mortem suam, mandans Lenitis custodire librum legis in arca aurea diligenter obserata. Igitur cum magna cautela & firma clausura, seruanda est libraria sacrorum eloquiorum ab omni putredine pulueris; ab incendio ignis & stillicidio humoris; à raptu furis & strepitu clamoris; à luto pèdum & morsu vermium; ab omni macula & ruptura foliorum. Non enim dignus est in sacro libro legere, qui nescit bene custodire, & in apto loco negligit reponere.

Bibliotheca
ca sedulò
seruanda:

2. Sic accipe librum in manibus tuis ad legendū, sicut Symeon Luce 2. iustus puerum Iesum in vlnas suas, ad portandū & osculandum. Et postquam legisti, claude librum, & gratias age de omni verbo ex ore Dei, quia inuenisti in agro Dominicō thesaurum occultum. Ab omni igitur sorde seruandus est thesaurus Ecclesiæ à sanctis doctoribus elaboratus & editus; à bonis scriptoribus scriptus & collectus, pro multorum consolatione à Deo prouisus.

C A P V T . VI.

De ornato claustrī bene fundati.

1. **G**loriosa dicta sunt de te ciuitas Dei. Placet nāque Deo & sā- Psal. 86.
Etis eius claustrū bene fundatum, à tumultu seculi segregatum, multis deuotis fratribus & sacris libris ornatum. Hoc etiam piè creditur placere omnibus Deum amantibus, & diuina libenter audientibus, quia claustrum summi regis est castrum, & cælestis Imperatoris palatium, paratum religiosis personis ad habitandum, & Deo fideliter seruicium. Verè locus iste sanctus est, Deo & Angelis eius acceptabilis, demonibus terribilis, deuotis amabilis; ad obsecrandū Deum multum optabilis, delectabilis, suis, & honorabilis. Non est hic aliud, (sicut legimus & canimus) dignitas.

Claustrī
religiōsi
nisi

nisi domus Dei ad orandum, aula Dei ad laudandum, chorus Dei ad cantandum: altare Dei ad celebrandum; porta Dei ad intrandum cælos, scala Dei ad transcendendum nubes, atrium Dei ad sepeliendum mortuos, hospitale Dei ad recipiendum peregrinos, cœnaculum Dei ad reficiendum pauperes, mensa Dei ad communicandum agros.

2. Sicut sancti angeli in celo Deum semper laudant, & stellæ in firmamento cæli clarè fulgent; sic religiosi & deuoti monachi nocte surgentes, hymnos & psalmos in choro cantant. Deo laudes immolant, angelos lætificant, dæmones fugant, & seipso-salarum vocibus excitant, ne dormittent. Sicut nobilis ciuitas auris, portis, & seris firmatur; sic etiam religiosum monasterium, multis deuotis fratribus, sacris libris, & doctis viris, tamquam gemmis & preciosis lapidibus decoratur: ad laudem Dei & honorem omnium sanctorum suorum, qui cum eo gaudent nunc in celis, quia secuti sunt vestigia passionis eius in terris.

C A P V T VII.

De indocto clero sine sacris libris.

Psal. 118. 1. *S*eruus tuus ego sum, da mihi intellectum Domine. Nam legere & non intelligere negligere est. Et quomodo possū intelligere, nisi aliquis docuerit me? Et quis melius docebit, quam tu Deus in omnibus? Beatus homo, quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eum. Melior est auditio & eruditio doctrinæ tuae, negociatione auri & argenti, & cunctis opibus. Igitur ad te Domine confugio, doce me facere voluntatem tuam, & relinquere meam. In hoc stat totum, quod summè est necessarium; ut omni tempore dicam: Pater fiat voluntas tua, sicut in celo & in terra. Nihil mihi melius, nihil animæ meæ salubrius. Domine, tu omnia bona mea. Tu docto meus, tu liber meus, quia sine te indoctus sum, & ad omnia inutilis.

Ecclesiasticus homo sine libris quibus similius.
2. Vxclericuindocto & sine sacris libris, qui sibi & alijs sapientia causa erroris. Nam clericus sine sacris libris, quasi miles sine armis, equus sine frenis, nauis sine remis, scriptor sine pennis, avis sine alijs, ascensor sine scalis, tutor sine subulis, tector sine tegulis, faber sine malleis, fartner sine acu & filis, rafor sine cultris, sagittator sine iaculis, viator sine baculo, cæcus sine ductore. Omnes isti parum vel nihil valent, nec proficiunt sine instrumentis & bono instructore. Similiter claustrum & congregatio clericorum sine sacris libris, quasi coquina sine ollis, mensa sine cibis, puteus sine aquis, rivois sine piscibus, saccus sine vestibus, hortus sine floribus, bursa sine pecunijs, vinea sine botris, turris sine cibis & rodibus.

stodibus, domus sine vtsenlibus. Ab omnibus his malis & animæ
damnis custodiat nos pius Dominus noster Iesus Christus; & fit
ipse nobis omnia in omnibus, nunc & in perpetuum. Amen.

C A P V T VIII.

De cantu ecclesiæ in hymnis & psalmis.

1. **L**aus eius in ecclæsa sanctorum. Surge frater, qui dormis, & Psal. 149^e
illuminabit te Christus. Surge piger, campana sonat, vocat
te Christus. Surge citè periculū est in mora. Ecce Iesus venit cū
Maria, & omnis Angelorum chorus te expectat cum corona, quā
potes promereri in hac hora. Sed Satan ē contrario suggestor: la-
ce, & dormi adhuc modicum: fatis mane est, adhuc tempestive
venies. Sic suadet & blanditur caro fragilis, trahit & decipit ho-
stis callidus, cūm ei obeditur & dormitur. Nihil enim est tam bo-
num, sanctum, & iacundum, tam diuinum & salutiferum, quin
malignus dēmon hoc nitatur impedire, & ad malum semper tra-
here. Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo? vnde
ergo habet zizania? Inimicus hoc fecit.

2. Sed quomodo hæc euellam, Domine? Respondet sanctus
Petrus: Reſtite ei fortes in fide. Et beatus Iacobus ſimiliter: Re-
ſiſtite diabolo, & fugiet à vobis. Si malū ingerit, noli consentire,
Si delectat caro, respue, contere, & repelle. Igitur inuocandus eſt
Iesus, & Sp̄ritus sanctus cum omnibus donis ſuis, qui humilibus
dat gratiam, ut det etiam tibi virtutem contra diaboli malitiam.
Sp̄ritus enim sanctus ſuggerit menti ſempre bona, humilia, pu-
dica, sobria, honesta, pacifica, ſimplicia, benigna, deuota, celeſtia,
xterna. Sed heu ſpiritus malignus fallacia plenus, aut aperta ma-
la ſuggerit, aut ſi bona quædam prædicat, mala intentione facit,
ut feducat. Ipſe omnis dolia artifex, mille modis impugnat, repul-
ſus redit & tentat. Cūm bona agis, dolet; & ſi dimittis, gaudet; ma-
la autem ſuadere numquam ceſſat.

Sit ergo crebrò deuotus psalmus in ore, dulcis Iesus in corde, Aduersus
sancta Maria in voce. Nam his auditis nominaibus, fugiet longè Satanae in-
à te hostis immundus. Quot enim ſancta verba nominas, tot ia- fidias cre-
cula in hostem iactas. Si ceſſas orare & legere, hostis incipit vin- lendum.
cere & gaudere. Sed ſi in prece perseveras, fugit ſuperbus, quia
confusus. Ante orationem omnia præſentia exclude, in oratione
Iesum Christum tibi præfige, aut in præſepe, aut in cruce. Post
orationem gratias age; & quoque ierit, cum eo vade & per-
mane. In omnibus quæ agis, cogitas, & loqueris, fit finis. Benedi-
ctus Deus de omni bono, in cælo & in terra.

X y

C A P V T

C A P V T I X.

De festis Christi, & reliquijs Sanctorum.

Psal. 25.

1. Domine dilexi decorum domus tuae, & locum habitationis gloriarum tua. Hæc domus tua Deus, multipliciter & sublimiter decoratur festis tuis, & Sanctorum tuorum reliquijs venerandis in multis locis, unde deuotio fidelium maximè excitatur ad landandum. Decorasti Domine celos, sanctis Angelis: firmamentum, sole, Luna, stellis; aëra, aubus; aquas, piscibus; terram hominibus & bestijs, cum alijs innumeris bonis, pro vobis nostris. Et nunc in fine seculorum, pro speciali munere dedisti te ipsum nobis in Sacramento, tanquam dulce manna in cibum; ne essemus in hoc mundo sine Deo & Angelorum cibo. Et ideo omnis locus & Ecclesia, ubi fuerit hostia consecrata in altari vel in arca clausa, debet haberi in maxima reverentia, cum omnibus libris, vasis, & vestibus ad cultum Dei pertinentibus.

Christi tē- 2. Vide ergo & considera mira Dei opera in sancta Ecclesia
pla & festa. Templa Christi & Sanctorum, castra sunt Christianorum; ut in
eis vigilent & orent, & contra diabolum pugnent. Festa Christi
& Sanctorum designant gaudia celorum; ubi nunc cum Christo

Sanctorum regnant, qui mundum contempserunt. Nomena Sanctorum, & nomina
cui usui
sint Christianis.
Gesta.
Scripta.
Signa.
Offa.

præcipue Iesu & Maria, sunt plague & tonitrua dæmoniorum;
quibus terroristur, ut fugiant à facie eorum. Gesta Sanctorum con-
firmant corda pusillorum, ut constantes sint, & per arctam viam
eos sequantur. Scripta Sanctorum, lucernæ sunt viatorum, ne in
fide errant, sed sanctorum dictis firmiter credant. Signa Sancto-
rum confundunt facta malorum, ne bonos opprimant, & in suis
malitijs glorientur. Offa Sanctorum roborant fidem populorum,
ne mori timeant, sed cum electis resurgere confidant.

Imagines.
Picturæ.

Organa
pneuma-
tiæ.
Canticæ.

3. Imagines Sanctorum excitant mentes deuotorum, ad amorem
& venerationem eorum, ut pro nobis orent. Picturæ Sanctorum,
scripturæ sunt laicorū; ut videat quid agere & quod tendere debet.
Organæ musicorū in Ecclesia mouent corda tepidorū, ad optima
æterna præmia beatorum. Cantica psalmorū accendunt animas
aridorum ad pristinū fureoren, per ora multorū. Carmina hym-
norū recreant aures clericorum, ut cantent & exultent in cōspe-
ctu Dei & Angelorum. Sicut fistulæ multæ in organo dulcem so-
nū reddunt audientibus; sic multi fratres concorditer psallentes,
valde placent Deo & omnibus celi ciuibus. Omnes ergo simu-
oremus, & Christum inuocemus: Ad societatem ciuium super-
iorum, perducat nos Rex Angelorum. Amen.

CAPVT

CAPVT X.

De moribus humiliis fratris, & vitijs superbi & pigri.

1. **R**espexit Deus in orationem humilium, & non sprenit preces *psal. 101.*
eorum. Optima doctrina, docens nos humiliiter orare, & de
misericordia Dei non desperare. Vide ergo Domine humiliati-
tem meam, vilitatem meam, infirmitatem meam, & quotidiana-
rum defectum meum; & dimitte mihi omnia peccata mea,
propter nomen sanctum tuum, & merita Sanctorum tuorum in
celo, & bonorum in terra. Non veniat mihi pes superbiae, nec
vana gloria decipiat me, nec mala tristitia deiiciat me. Nulla
quoque despectio conturbet me, ne forte peccem tibi per im-
patientiam meam. Esto mihi adiutor in bonis, & protector a ma-
lis, Deus meus, misericordia mea. Tu spes mea a iumentate mea,
consolator meus in omni tribulatione mea. Tu salutare vultus
mei, Dens meus, & nemo aliud. In te tota salus, virtus, & gloria
mea. Amen.

De humili fratre.

2. **F**rater humili & deuotus, paupertatis amator, simplicitatis
sextator, patientiae seruus, obedientiae filius, castitatis cu-
stos, innocentiae testis, concordiae socius, disciplinæ discipulus,
pacis amicus; sibi rigidus, alijs benignus. Hic secretum querit,
tumultum fugit, silentium amat, longa colloquia vitat, soli Deo
vacare appetit, omnia terrena despicit, omni tempore cum Chri-
sto esse desiderat.

De superbo fratre.

3. **S**rater superbus, seu humili contrarius, audax & austerus,
Svagus & verbolus, multis tædiosus & onerosus, facilis ad
iram, difficilis ad veniam petendam: propria querit, communia
neglit; raro bene contentus, nunquam in se pacatus.

De pigrῳ fratre.

4. **S**rater acediosus, quasi semper infirmus, ultimus fe-
Sere in omni loco & horis, otio & somno deditus. Tar-
dè ad opus venit, citò inde recedit, pronus ad exitum, segnis ad
reditum, latus ad prandium, tristis ad ieiunandum: velox ad
dormiendum, piger ad surgendum; rancus ad cantandum, so-
norus ad fabulandum; surdus ad obediendum, claudus ad labo-
randum. Tepor cordis, grauis animæ morbus, generat tedium
operis, & querit solatum foris parui valoris. Non vincitur
melius nisi diligentia boni operis, studio sacrae lectionis, &
vſu frequentis orationis, tum memoria dominice passionis.

Y y z

Qui

Qui vult vitia vincere, oportet eum sapientiam violentiam facere naturam, & Christi gratiam humiliter implorare, & patienter expectare.

C A P V T XI.

De abnegatione sui & omnium rerum.

Lust. 14.

1. **V**i non renuncierat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus. Domine Deus, durus videtur hic sermo tuus, & quis potest eum implere? Audi fili mihi, & docebo te; & non critubi graue & impossibile facere, quod dixi: Dilige me, & relinque me, & inuenies me in omni loco & tempore. Ego summum bonum & summè desiderabile animæ tuæ. Ensto ante ostium cordis tui, & pulso; aperi mihi, & introibo ad te, quia ego salus & vita tua. Ego omnia in omnibus, & super omnia amandus & laudandus. Ego totus tuus, hic & ubique praesens; sed cæcus me non videt, & surdus non audit, & stultus non intelligit haec. Tu ergo esto tuus meus, & in nullo te querens; & sapient tibi suauissime præ omnibus Deus tuus.

2. Domine verum est quod loqueris; placet mihi omne, quod dicas. Igitur relinquam me citò propter te, ne tardè inueniam te. Tu in me, & ego in te per amorem, quem accendis in me. Oros & Domine, mane apud me libere, ne deficiam relictus à te, tamquam exul in carcere & peregrinus in itinere. Adiuua me, & saluus ero & meditabor in omnibus vijs, verbis, & factis tuis, die ac nocte. Diligam te Domine virtus mea pure & perfecte propter te, & omnia, à te facta propter te. Nec me nisi propter te, & séper plus quam me. Omnia autem infra te, & te solum supra omnia bona in celo & in terra. Tu solus mihi sufficis plene & perfecte; ideo nil volo nec cupio nisi te, qui es ante omnia, & supra omnia, & in omnibus Deus benedictus in secula. Amen.

C A P V T XII.

De desiderio celestium gaudiorum.

Psal. 53.

1. **B**eat qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. O dulce & celeste verbum, Laudabunt te. Non scis sed te; omnia bona tibi ascribendo, nil sibi vane attribuendo. Sed quomodo laudabut te? Altissime, deuotissime, purissime, suauissime, feruētissime, clarissime, securissime, felicissime. Quid plu- modo lau- ra? Noli querere ultra ampliora & meliora, ubi Deus est omnia, totus praesens, praestans, & illustrans omnia, & beatificans omnes & singulos in gloria.

2. O vere vita beata, digne laudanda, summe amanda, maxime desideranda; ubi omnia bona simul perfecta cum Deo & in Deo.

Deo vniuersitate, iucundissime sine amissione & aliqua minoratione perpetuè firmissimeque durabunt. Beati ergo omnes, *Psal. 118.*
qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. Inter haec sàpe suspiro exul in mundo, elongatus à regno Dei, & cum sancto in psalterio intimè oro: O quando consolaberis me, quando lètificabis me vultu tuo in regno tuo? Educ de carcere animam meam, ut confitear nominis sancto tuo, & laudem te cum omnibus Sanctis tuis, per æterna secula seculorum. Amen.

DE VERA.

COMPVNCTIONE CORDIS.

1. **F**lete mecum omnes amici mei, & videte dolorem meum, quia vehemens est. Attendite plagam meam, quoniam profunda est. Quid est, quod defleo? Hoc inquam est, quia projectus sum à facie Dei cæli, à facie oculorum eius. In tenebris & in umbra mortis sedeo, & lumen cæli non video. Quale igitur gaudium potest esse mihi? Misericordia homuncio descendit ab Hierusalē in Hiericho, & incidi in latrones crudelissimos; qui etiam despolierunt me tunica immortalitatis, & plagiis impositis abierunt semiuuo relicto. Inuenerunt me custodes ciuitatis, percutierunt me & vulnerauerunt me: tulerunt pallium meum custodes murorum. Nunc ergo filii Hierusalem nūciate dilecto, quia dolore repletus sum. Mittite ad illum dicentes: Ecce Lazarus, quem amas, infirmatur. Domine, puer meus iacet in lecto paralyticus, & male torquetur. Iam multos annos habeo in infirmitate, claudus sum ego serius tuus ex utero matris meæ; quia graui vinculo originalis peccati obnoxius sum & constrictus.

2. Filius Adam prævaricatoris ego sum, & filius mortis, totus in peccatis natus. Miserabilis introitus meus, & horribilis exitus meus. Et quò fugiam? Nescio. Si ascendero in cælum, tu illic es, qui peccantibus non parcis. Et si descendero in infernum, ades, ut punias prævaricantes. Vbi abscondam me à vultu iræ tue, quia peccavi nimis in vita mea? Aspexi sursum in cælum, & dixit Deus: Tollatur impius, ne videat gloriam Dei. Respexi iterum in abyssum, insonuit vox terribilis: Ligatis manibus & pedibus, projicite eum in tenebras exteriores, ibi erit fletus & stridor